

امتحان
نهاي

دین و زندگی

بازدهم

وحیده گاغذی

عرب

پيشت

رياضي

فارس

فيزيك

زبان

منظمه کتاب های
راه نهاي

روزی نشست بر پاره‌سنگی

با انگشتانی گره کرده در زیر چانه‌اش

و خیره نگاهی تا بی‌انتها

آرام آرام شرار و سوسه‌ای در رگ‌هایش دوید

و هرم قدرتی سترگ، ساق‌های بی‌قرارش را در هم نوردید

ناگاه به پا خاست

و گام در راهی نهاد

بی‌انتها

- انسان را می‌گوییم -

او ناچار رفتن بود و یافتن

شاید به این امید که روزی، بر فراز قله‌ی دریافتند، پاتابه و گند و یله بر چارتاق نیلی چرخ دهد.

تقدیم به شما و همه‌ی آن‌ها یک که
برای «یافتن»

راهی جز «دريافتنه» نمی‌شاند.

سروشناسه: کاغذی، وحیده، ۱۳۴۹

عنوان و نام پدیدآور: راه نهایی دین و زندگی سال یازدهم / مولف وحیده کاغذی.

مشخصات نشر: تهران: دریافت، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری: ۱۷۶ ص.؛ ۲۲×۲۹ س.م.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۷۷۳-۷۴-۴

وضعیت فهرست نویسی: فیپای مختصر

شماره کتابشناسی ملی: ۹۰۵۶۰۴۴

راه نهایی دین و زندگی سال یازدهم

مؤلف: وحیده کاغذی

ویراستار علمی: طاهره کاظمی

ناشر: نشر دریافت

ناظر چاپ: سعید حیدری

طراح و صفحه‌آرا: نرگس عمونقی

طراح جلد: ایمان خاکسار

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۷۷۳-۷۴-۴

نوبت و سال چاپ: اول، ۱۴۰۲

شمارگان: ۱۵۰۰

بهای: ۱۸۲۰۰ تومان

تلفن: ۰۲۱-۶۶۹۵۰۳۹۲

نشانی اینترنتی: www.Daryaftpub.com

پست الکترونیک: daryaftpub@gmail.com

داری انتقال مطلب بیون اجزای ناشر پیکر د قانونی

حق چاپ و نشر این کتاب متعلق به ناشر بوده و هرگونه کپی یا نقل مطلب بیون اجزای ناشر پیکر د قانونی

۱۳۴۹

مقدّمه مؤلف

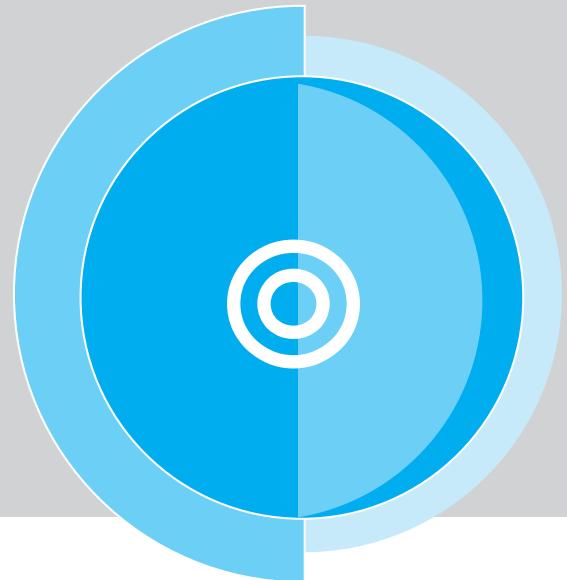
دوستان سلام!

- ۱- در این کتاب محتوای آموزشی هر درس را به طور کامل با توضیحات جانبی آورده ام تا هر درس به راحتی قابل فهم برای شما عزیزان باشد.
- ۲- طرح سؤال از تمام قسمت های هر درس را اعم از متن درس، تدبیر در آیات و تفکر در احادیث، تکمیل کنید، کشف رابطه، اندیشه و تحقیق، ارتباط میان آیه و حدیث، تفکر در حدیث، تفکیک، خود ارزیابی، همراه با پاسخ نامه تشریحی (در جاهایی که لازم بوده) انجام داده ام.
- ۳- این کتاب برای امتحان ترم اول و نهایی بسیار مؤثر است و هیچ بخشی از کتاب در طرح سؤال از قلم نیفتاده و از خط به خط کتاب طراحی سؤال انجام شده است.
- ۴- از سرکار خانم **فاطمه واثقی** که در طرح سؤالات آزمون جامع و سؤال پاسخ بلند زحمت کشیده اند نهایت تشکر را دارم.

فهرست

۵	● بخش اول: تفکر و اندیشه
۶	● درس اول: هدایت الهی
۱۰	◀ سؤالات درس اول (هدایت الهی)
۱۷	● درس دوم: تداوم هدایت
۲۲	◀ سؤالات درس دوم (تمام هدایت)
۳۰	● درس سوم: معجزه جاویدان
۳۵	◀ سؤالات درس سوم (معجزه جاویدان)
۴۳	● درس چهارم: مسئولیت‌های پیامبر صلی الله علیه و آله
۴۹	◀ سؤالات درس چهارم (مسئولیت‌های پیامبر (ص))
۵۸	● درس پنجم: امامت، تداوم رسالت
۶۴	◀ سؤالات درس پنجم (امامت، تداوم و رسالت)
۷۳	● درس ششم: پیشوایان اسوه
۷۸	◀ سؤالات درس ششم (پیشوایان اسوه)
۸۷	● درس هفتم: وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان، پس از رحلت رسول خدا
۹۰	◀ سؤالات درس هفتم (وضعیت فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مسلمانان، پس از رحلت رسول خدا)
۹۸	● درس هشتم: احیای ارزش‌های راستین
۱۰۳	◀ سؤالات درس هشتم (احیای ارزش‌های راستین)
۱۱۱	● درس نهم: عصر غیبت
۱۱۸	◀ سؤالات درس نهم (عصر غیبت)
۱۲۹	● درس دهم: مرجعیت و ولایت فقیه
۱۳۵	◀ سؤالات درس دهم (مرجعیت و ولایت فقیه)
۱۴۳	● درس یازدهم: عزّت نفس
۱۴۷	◀ سؤالات درس یازدهم (عزّت نفس)
۱۵۵	● درس دوازدهم: پیوند مقدس
۱۶۰	◀ سؤالات درس دوازدهم (پیوند مقدس)
۱۶۷	● آزمون شماره یک (تتم اول)
۱۷۰	● آزمون شماره دو (جامع)
۱۷۳	● آزمون شماره سه (جامع)

● بخش اول: تفکر و اندیشه

- ۱ نعمت بی‌نظیر خداوند،
۲ جلوهٔ زیبایی و طراوت
۳ مظهر پاکی و زلالی
۴ عامل ادامهٔ حیات است
۵ در نبود آب، از آواز دلنشیین پرندگان، طراوت و سرسبزی درختان و تبسّم گل‌های زیبا و رنگارنگ طبیعت اثری نخواهد بود.
- آب

﴿وَ جَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلًّا شَيْءًا حَيًّا﴾ و هر چیز زنده‌ای را از آب قرار دادیم و پدید آوردیم

پیام: آب مایهٔ حیات و اساس زندگی در جهان هستی است.

انسان با آب نیازهای طبیعی و جسمی‌اش را برطرف می‌سازد و به‌طور کلی آب، حیات‌بخش جهان مادی، از جمله ما انسان‌هاست.

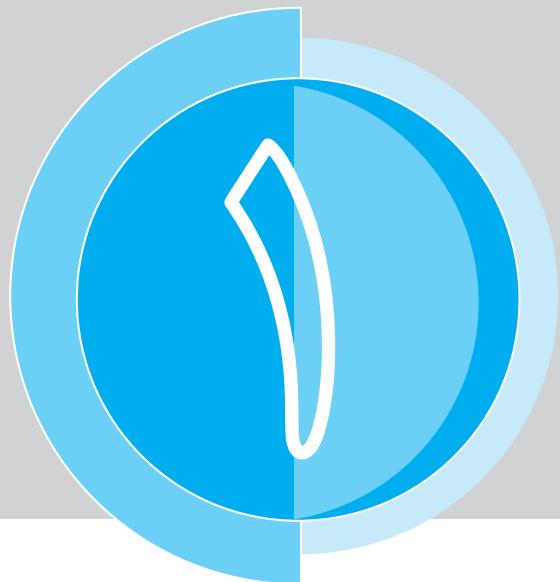
﴿إِنَّهُ يَحِيِّي بِهِ الْأَرْضَ مَيَاتًا﴾ تا به وسیلهٔ آن [باران] سرزمین مرده را زنده گردانیم

اما راستی حیات روح بشر وابسته به چیست؟ چه چیزی به روح و درون انسان شادابی و طراوت می‌بخشد؟ چگونه می‌توان به این اکسیر حیات دست یافت؟

﴿إِنَّمَا الَّذِينَ آمَنُوا أَسْتَجِيبُوا لِهِ وَ لِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاهُمْ لِمَا يُحِبُّونَ﴾

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، دعوت خدا و پیامبر را بپذیرید؛ آن‌گاه که شما را به چیزی فرامی‌خواند که به شما زندگی حقیقی می‌بخشد.

- ۱ مخاطب آیه، مؤمنان هستند که از آنان خواسته شده دعوت خدا و پیامبر (ص) را بپذیرند.
۲ پذیرش دعوت خدا و پیامبر (ص)، به انسان حیات معنوی می‌بخشد.
۳ پس دین، زندگی‌بخش و مایهٔ حیات انسان است.
۴ منظور حیات روحی و معنوی است.
۵ این آیه کشف راه درست زندگی را نشان می‌دهد.

درس اول: هدایت الهی

عامل تضمین سعادت:

احتیاج دائمی انسان به داشتن برنامه‌ای که پاسخگوی نیازهایش باشد و سعادت او را تضمین کند، سبب شده است که در طول تاریخ همواره شاهد ارائه برنامه‌های **متفاوت و گاه متضاد** از جانب مکاتب بشری باشیم. از این‌رو این سوالات در ذهن ایجاد می‌شود که:

- ۱ آیا می‌توان به مکاتب بشری اعتماد کرد و زندگی را براساس برنامه‌های آنان بنا نهاد؟
- ۲ آیا انسان می‌تواند تنها با تکیه بر عقل، برنامه کاملی برای سعادت خود ارائه دهد؟
- ۳ یک برنامه مناسب برای سعادت انسان باید چه ویژگی‌هایی داشته باشد؟
- ۴ آیا برنامه‌ای که فقط سعادت دنیای انسان را در بر بگیرد، کامل است؟

نیازهای برتر

نیازهای انسان بر دو دسته‌اند:

- ۱ انسان همچون سایر موجودات زنده، یک دسته نیازهای طبیعی و غریزی دارد؛ مانند نیاز به آب، هوا، غذا و مسکن.

الف: نیازهای طبیعی و غریزی

- ۲ خداوند پاسخ به این نیازها را در عالم طبیعت آماده کرده
- ۳ و قدرت آگاه شدن از آن‌ها را نیز به انسان داده است؛
- ۴ برای مثال، در وقت نیاز به آب و غذا احساس تشنگی و گرسنگی می‌کند و سراغ آب و غذا می‌رود. هنگام سرما و گرمای، از مصالح موجود در طبیعت بهره می‌برد و برای خود پوشک و مسکن تهیه می‌کند.

ب: نیازهای برتر و والاتر

- ۱ اما نیازهای انسان منحصر به نیازهای طبیعی و غریزی او نمی‌شود؛
- ۲ زمانی که انسان، از سطح زندگی روزمره فراتر رود و در افق بالاتری بیندیشد، خود را با نیازهای مهمتری نیز روبرو می‌بیند؛
- ۳ نیازهایی که برآمده از سرمایه‌های ویژه‌ای است که خداوند به او عطا کرده است.
- ۴ پاسخ صحیح به این نیازهای اساسی است که سعادت انسان را تضمین می‌کند.
- ۵ این نیازها به تدریج به دل مشغولی، دغدغه و بالاخره به سوال‌هایی تبدیل می‌شوند که انسان تا پاسخ آن‌ها را نیابد، آرام نمی‌گیرد.

برخی از این نیازهای برتر و متعالی عبارت‌اند از:

- ۱ انسان می‌خواهد بداند «برای چه زندگی می‌کند؟»
- ۲ کدام هدف است که می‌تواند با اطمینان خاطر، زندگی‌اش را صرف آن نماید؟
- ۳ او می‌داند که اگر هدف حقیقی خود را نشناسد یا در شناخت آن دچار خطا شود، عمر خود را از دست داده است.
- ۴ به همین خاطر، امام سجاد (ع) پیوسته این دعا را می‌خواند که: «خدایا ایام زندگانی مرا به آن چیزی اختصاص بده که مرا برای آن آفریده‌ای»

۱- شناخت هدف زندگی:

پیام حديث: شناخت هدف اصلی زندگی و اختصاص دادن روزهای عمر به آن هدف است.

- ۱ انسان با این سؤال مهم و اساسی نیز روبه‌روست که: «آینده او چگونه است؟»؛ «آیا زندگی او با مرگ تمام می‌شود یا دفتر حیات او به شکل دیگری گشوده می‌گردد؟»
- ۲ «اگر حیات به شکل دیگری ادامه می‌باید و انسان زندگی ابدی را پس از مرگ آغاز خواهد کرد، نحوه زندگی او پس از مرگ چگونه است؟»
- ۳ «زاد و توشه سفر به جهان دیگر چیست؟»
- ۴ «خوشبختی وی در آن سرا در گرو انجام چه کارهایی است؟»

۲- درک آینده خویش:

که چرا غافل از احوال دل خویشتنم

روزها فکر من این است و همه شب سخنمن

(با حدیث امام سجاد (ع) ارتباط مفهومی دارد).

(خدایا ایام زندگانی مرا ....)

به کجا می‌روم آخر ننمایی وطنم
(درک آینده خویش)

از کجا آمدہ‌ام آمدنم بهر چه بود

(درباره شناخت هدف زندگی است).

- ۱ راه زندگی یا «چگونه زیستن» که ارتباط دقیقی با دو نیاز قبلی دارد، دغدغه دیگر انسان‌های فکور و خردمند است.
- ۲ این دغدغه از آن جهت جدی است که انسان فقط یکبار به دنیا می‌آید و یکبار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند.
- ۳ بنابراین در این فرصت تکرارنشدنی، باید از بین همه راههایی که پیش روی اوست، راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد
- ۴ تا بتواند با بهره‌مندی از سرمایه‌های خدادادی به هدف خلقت برسد. بنابراین، یکی از سؤالات اساسی انسان این است که راه درست زندگی کدام است؟ و چگونه می‌توان به آن دست یافت؟

۳- کشف راه درست
زندگی:

تدبر در قرآن

در آیات سوره عصر تدبیر کنید و با کمک دوستان خود، به سؤالات پاسخ دهید:

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾

﴿وَالْعَصْرِ، إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي حُسْنٍ، إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ﴾

به روزگار سوگند، همان انسان در خسارت است، مگر آنان که ایمان آورده و کارهای نیکی انجام داده و یکدیگر را به حق و استقامت سفارش می‌کنند.

پیام آیات:

۱- خداوند در این سوره به چه چیزی سوگند خورده است؟ چرا؟
به زمان و دوران تاریخ پسر سوگند خورده است؛ چون در حال گذر است و باید از آن عبرت بگیریم.

۲- چه خسارتی انسان را تهدید می‌کند؟
از دست رفتن سرمایه وجودی انسان که همان عمرش است.

۳- چه کسانی دچار خسران نمی‌شوند؟

الف: ایمان آورند.	کسانی که:
ب: عمل صالح انجام دهند.	
ج: خودشان حق را رعایت می‌کنند و دیگران را به سوی حق دعوت می‌کنند.	
د: خودشان صبور هستند و دیگران را به صبر دعوت می‌کنند.	

۴- این سوره درباره کشف راه درست زندگی است.

پاسخ به این نیازها و سؤال‌های اساسی باید حداقل دو ویژگی داشته باشد:

الف: کاملاً درست و قابل اعتماد باشد؛ زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است. در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی نیست، بهخصوص که راههای پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون اند.

ب: همه جانبه باشد؛ به طوری که به نیازهای مختلف انسان به صورت هماهنگ پاسخ دهد؛ زیرا ابعاد جسمی و روحی، فردی و اجتماعی و دنیوی و اخروی وی، پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگی با هم دارند و نمی‌توان برای هر بُعدی جداگانه برنامه‌ریزی کرد.
با توجه به این دو ویژگی کسی می‌تواند پاسخ صحیح این سؤال‌ها را بدهد که:

۱- آگاهی کاملی از خلقت انسان، **جایگاه** او در نظام هستی، ابعاد دقیق و ظرفی روحی و جسمی و نیز فردی و اجتماعی او داشته باشد.

۲- همچنین بداند که **انسان‌ها** پس از مرگ، چه سرنوشتی دارند و دقیقاً چه عاقبتی در انتظار آن‌هاست.

فعالیت کلاسی

۱- با توجه به توضیحات، بررسی کنید که

الف: آیا عقل انسان به تنها یکی می‌تواند به این سؤال‌های اساسی پاسخ کامل و جامع دهد؟ چرا؟
خیر، زیرا عقل نمی‌تواند تمام اطلاعات مورد نیاز برای تصمیم‌گیری را جمع‌آوری کند؛ یعنی آگاهی کاملی از خلقت انسان، جایگاه او در نظام هستی و ابعاد دقیق روحی او، همچنین سرنوشت انسان پس از مرگ ندارد.

ب: آیا انسان به تنها یکی می‌تواند مسیر سعادت را طراحی کند؟ چرا؟

خیر، زیرا انسان اطلاعات صحیح و کاملی برای طراحی همه جانبه این مسیر را ندارد.

شیوه هدایت خداوند

خداوند هر دسته از مخلوقات را متناسب با ویژگی‌هایی که در وجودشان قرار داده است، **هدایت** می‌کند. انسان ویژگی‌هایی دارد که او را از سایر مخلوقات متمایز می‌کند و همین امر سبب شده **شیوه هدایت** او متفاوت باشد.

سرمایه‌های آدمی عبارت‌اند از: **الف:** توانایی **تعقل و تفکر و ب:** ویژگی دیگر قدرت اختیار و انتخاب اوست؛ انسان ابتدا درباره هر کاری تفکر می‌کند. اگر تشخیص داد که آن کار مفید است و او را به هدفش می‌رساند، آن را انتخاب می‌کند و انجام می‌دهد.

هدایت خداوند نیز از مسیر این دو ویژگی می‌گذرد؛ یعنی خداوند برنامه **هدایت** انسان را که دربرگیرنده پاسخ به سؤالات بنیادین است، از طریق **پیامبران** می‌فرستد تا انسان با **تفکر** در این برنامه و پی بردن به ویژگی‌ها و امتیازات آن، با اختیار خود این برنامه را انتخاب کند و در زندگی به کار بندد و به هدفی که **خداوند در خلقت** او قرار داده است، برسد.

انسان با **عقل خود در پیام الهی** تفکر می‌کند و با کسب **معرفت و تشخیص بایدها و نبایدها**، راه صحیح زندگی را می‌یابد و پیش می‌رود.

- ۱ ای هشام، خداوند رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آنکه بندگان در پیام الهی تعقل کنند.
- ۲ کسانی این پیام را بهتر می‌پذیرند که از معرفت برتری برخوردار باشند
- ۳ آنان که در تعقل و تفکر برترند، نسبت به فرمان‌های الهی داناترند
- ۴ آن کس که عقلش کامل‌تر است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.

امام کاظم (ع) به
شاگرد برجسته خود،
هشام بن حکم، فرمود:

پیام حدیث:

بنابراین با کنار هم قرار گرفتن **عقل و وحی**، می‌توان به پاسخ سؤال‌های اساسی دست یافت. البته انسان به علت دارا بودن اختیار می‌تواند راه‌های دیگری را نیز برگزیند؛ اما چنان‌که گفته شد، چون هر برنامه دیگری غیر از برنامه خداوند نمی‌تواند پاسخ درستی به آن نیازها بدهد، انسان زیان خواهد کرد و با دست خالی به دیار آخرت خواهد شتافت.

تمکیل کنید

اگر خداوند به سؤال‌های اساسی انسان پاسخ ندهد و او را رها کند، انسان در قیامت می‌تواند بگوید: در این صورت انسان می‌گوید خدایا تو ما را رها کردی و راهنمایی نفرستادی تا بر ما اتمام حجت شود. به همین خاطر ما گمراه شدیم. خداوند در قرآن کریم درباره تمام و کامل شدن حجت الهی با فرستادن انبیا فرموده است:

﴿رُسُّلًا مُبَيِّنِينَ وَ مُذَكِّرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ...﴾

رسولانی (را فرستاد که) بشارت‌دهنده و بیم‌دهنده باشند تا بعد از آمدن پیامبران، برای مردم در مقابل خداوند، دستاویز و دلیلی نباشد ...

پیام:

- ۱- خداوند با **ارسال رسول راه عذر و بهانه** را بسته است و حجت را بر بندگان تمام کرده است.
- ۲- خداوند با ارسال رسول بر انسان اتفاق حجت می‌کند.
- ۳- اگر انسانی به دلیل داشتن اختیار نخواست راه هدایت انبیاء را بپذیرد، به عهده خودش است.

اندیشه و تحقیق

۱- آیا انسان می‌تواند پاسخ دادن به نیازهای برتر را نادیده بگیرد و براساس ضربالمثل «هرچه پیش آید خوش آید» رفتار کند؟ چرا؟ خیر، در این صورت عمر پربهای خود را از دست می‌دهد و در صورت خطا، ثمره‌ای جز پشیمانی ندارد.

۲- آیا می‌توانیم پاسخ به نیازهای برتر را به احساسات شخصی و سلیقه فردی واگذار کنیم؟ چرا؟ خیر، با توجه به اینکه پاسخ‌ها باید جامع و قابل اعتماد باشد، نمی‌توانیم براساس احساسات شخصی جواب‌گو باشیم.

۳- شعر زیر با کدام یک از نیازهای برتر انسان مرتبط است؟ چرا؟

عمر دو بایست در این روزگار	مرد خردمند هنرپیشه را
با دگری تجربه بردن به کار	تابه یکی تجربه آموختن

موضوع ابیات، درباره کشف راه درست زندگی است.

ردیف

سؤالات درس اول (هدایت الهی)

الف) بخش آیات و احادیث

<p>با توجه به آیه شریفه ﴿وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيًّا﴾ به سؤالات زیر پاسخ دهید:</p> <p>الف: ترجمه آیه را بنویسید.</p> <p>ب: ما را متوجه کدامیک از نیازهای انسان می‌کند؟</p>	۱
<p>با توجه به آیه شریفه ﴿لَنُحْيِي بِهِ بَلْدَةً مُّيَتًّا﴾ به سؤالات ذیل پاسخ دهید:</p> <p>الف: ترجمه آیه را بنویسید.</p> <p>ب: پیام این آیه شریفه چیست؟</p>	۲
<p>با توجه به آیه شریفه ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَحْيِبُوا لَهُ وَلِلَّهِ سُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحِبِّيْكُمْ﴾ به سؤالات ذیل پاسخ دهید:</p> <p>الف: ترجمه آیه را بنویسید.</p> <p>ب: مخاطب آیه چه کسانی هستند؟</p>	۳
<p>ج: حیات روح بشر وابسته به چیست؟ چه چیزی به روح و درون انسان شادابی و طراوت می‌بخشد؟ چگونه می‌توان به این اکسیر حیات دست یافت؟</p> <p>د: این آیه شریفه ما را متوجه کدامیک از نیازهای برتر و متعالی می‌کند؟</p>	۴
<p>آیه شریفه ﴿وَالْعَصْرِ، إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ، إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّيْرِ﴾ به سؤالات زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف: ترجمه آیه را بنویسید.</p> <p>ب: خداوند در این سوره به چه چیزی سوگند خورده است و چرا؟</p> <p>ج: چه خساری انسان را تهدید می‌کند؟</p> <p>د: چه کسانی دچار خسران نمی‌شوند؟</p> <p>ه: این سوره ما را متوجه کدامیک از نیازهای برتر و متعالی آدمی می‌کند؟</p>	۵
<p>با توجه به آیه شریفه ﴿رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لَنَّا يَكُونُ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرَّسُولِ ...﴾ به سؤالات ذیل پاسخ دهید.</p> <p>الف: ترجمه آیه را بنویسید.</p> <p>ب: چه پیامی از این آیه شریفه به دست می‌آید؟</p>	۶
<p>اینکه امام سجاد (ع) می‌فرمایند: «خدایا ایام زندگانی مرا به آن چیزی اختصاص بده که مرا برای آن آفریده‌ای» ما را متوجه کدامیک از نیازهای متعالی آدمی می‌کند؟</p>	۷
<p>با توجه به فرمایش امام کاظم (ع) به شاگرد برجسته خود هشام بن حکم، به سؤالات ذیل پاسخ دهید:</p> <p>الف: چرا خداوند رسولانش را به سوی بندگان فرستاد؟</p> <p>ب: چه کسانی این پیام الهی را بهتر می‌پذیرند؟</p> <p>ج: چه کسانی نسبت به فرمان‌های الهی داناترند؟</p> <p>د: چه کسانی رتبه‌شان در دنیا و آخرت بالاتر است؟</p>	۸

ب) سؤالات پاسخ کوتاه

<p>قرآن چه چیزی را زندگی‌بخش و مایه حیات انسان می‌داند؟</p>	۸
<p>احتیاج دائمی انسان به داشتن برنامه‌ای که پاسخگوی نیازهایش باشد و سعادت او را تضمین کند، سبب چیست؟</p>	۱۰
<p>چه زمانی انسان، خود را بـنیازهای مهم‌تری روبرو می‌بیند؟</p>	۱۱
<p>نیازهای برتر در انسان برآمده از چیست؟ پاسخ صحیح به این نیازها چه چیزی را تضمین می‌کند؟</p>	

۱۲	نیازهای متعالی انسان به تدریج به چه چیزی تبدیل می‌شوند؟
۱۳	نیازهای برتر انسان را نام ببرید.
۱۴	اینکه امام سجاد (ع) می‌فرمایند: «خدایا ایام زندگانی مرا به آن چیزی اختصاص بده که مرا برای آن آفریده‌ای» ما را متوجه کدام نیاز برتر می‌کند؟ آن نیاز را تعریف کنید.
۱۵	تصویر «به کجا می‌روم آخر نتمایی وطنم، ما را متوجه کدامیک از نیازهای برتر می‌کند؟ آن نیاز را تعریف کنید.
۱۶	دغدغه انسان‌های فکور و خردمند چیست؟ چرا؟
۱۷	پاسخ به نیازهای طبیعی و غریزی چگونه داده شده است؟
۱۸	ویژگی «درست و قابل اعتماد» بودن را در پاسخ به سؤالات اساسی بررسی کنید.
۱۹	ویژگی «همه‌جانبه بودن» را در پاسخ به سؤالات اساسی بررسی کنید.
۲۰	چه کسی می‌تواند به نیازهای اساسی انسان پاسخ صحیح بدهد؟
۲۱	خداآوند هر دسته از مخلوقات را متناسب با چه چیزی هدایت می‌کند؟
۲۲	انسان ویژگی‌هایی دارد که او را از سایر مخلوقات متمایز می‌کند. همین امر سبب چه چیزی شده است؟
۲۳	کدام ویژگی‌ها انسان را از سایر مخلوقات متمایز می‌کند؟
۲۴	هدایت خداوند از کدام ویژگی‌های آدمی می‌گذرد و این هدایت یعنی چه؟
۲۵	انسان به کمک چه چیزی می‌تواند در پیام الهی تفکر کند؟
۲۶	انسان با کسب چه چیزی می‌تواند راه صحیح زندگی را بیابد و پیش برود؟
۲۷	انسان با کنار هم قرار گرفتن چه اموری می‌تواند به پاسخ سؤال‌های اساسی دست یابد؟
۲۸	در چه صورتی انسان زیان خواهد کرد و با دست خالی به دیار آخرت خواهد شتافت؟
۲۹	بیت «مرد خردمند هنرپیشه را / عمر دو بایست در این روزگار / تابه یکی تجربه آموختن / با دگری تجربه بردن به کار» ما را متوجه کدامیک از نیازهای برتر آدمی می‌سازد؟

ج) کشف ارتباط

هر یک از موارد سمت راست، با کدامیک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (یک مورد در سمت چپ اضافی است).

۱- پاسخ درست به نیازهای اساسی	۳۰- دغدغه انسان فکور و خردمند
۲- دانایی نسبت به فرمان‌های الهی	۳۱- تضمین‌کننده سعادت انسان
۳- برتری رتبه در دنیا و آخرت	۳۲- طبق بیان امام کاظم (ع) افراد برتر در تعقل و تفکر
۴- کشف راه درست زندگی	۳۳- کامل شدن حجت الهی بر انسان
۵- ارسال رسول	

د) صحیح / غلط

۳۴	حرکت به سمت خوبی‌ها و زیبایی‌ها به معنای نزدیکی به خداوند است.
۳۵	یکی از مراجع مهمی که پاسخگوی نیازهای انسان است و سعادت او را به طور حتم تضمین می‌کند، برنامه‌های مکاتب بشری است.
۳۶	چگونه زیستن، دغدغه دیگر انسان‌های فکور و خردمند است.
۳۷	نیاز انسان، منحصر به نیازهای طبیعی و غریزی می‌شود.
۳۸	شناخت هدف زندگی، یعنی اینکه بدانی برای چه زندگی می‌کنی.
۳۹	پاسخ به نیازهای اساسی انسان در صورتی همه جانبه است که همه ابعاد جسمی، روحی، فردی، اجتماعی، دینی و اخروی او را دربرگیرد.
۴۰	چون به وسیله عقل به تنهایی می‌توان به آگاهی کاملی از خلقت انسان دست پیدا کرد، بنابراین عقل انسان به تنهایی می‌تواند پاسخگوی همه سؤال‌های اساسی انسان باشد.
۴۱	خداوند با دادن عقل به انسان‌ها، راه عذر و بهانه را بسته و حجت را بر انسان‌ها تمام کرده است.
۴۲	از جمله عواملی که می‌تواند در پاسخگویی به نیازهای اساسی انسان مؤثر باشد، احساسات شخصی و سلیقه فردی او است.
۴۳	از جمله ویژگی‌هایی که انسان را از سایر موجودات متمایز می‌کند، داشتن قدرت تعقل و اختیار است.

ه) جای خالی

۴۴	راه دستیابی به همه کمال‌ها و خوبی‌ها، ..... است.
۴۵	هنگامی که انسان از ..... فراتر رود و در افق بالاتری بیندیشید، خود را ..... رو به رو می‌بیند.
۴۶	اگر انسان ..... را نشناسد، عمر خود را از دست داده است.
۴۷	پاسخ به نیازها و سؤال‌های اساسی انسان باید ..... و ..... باشد.
۴۸	خداوند هر دسته از مخلوقات را متناسب ..... که در وجودشان قرار داده است، هدایت می‌کند.
۴۹	خداوند برنامه ..... را که دربرگیرنده پاسخ به سؤالات بنیادین است، از طریق پیامبران می‌فرستد.
۵۰	انسان به وسیله ..... در پیام الهی تفکر می‌کند و با کسب معرفت و تشخیص باید و نباید، راه صحیح زندگی را می‌باید و پیش می‌رود.
۵۱	کسانی پیام الهی را بهتر می‌پذیرند که از ..... بیشتری برخوردار باشند.
۵۲	آن کس که ..... او کامل‌تر است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.
۵۳	با کنار هم قرار گرفتن ..... و ..... می‌توان به پاسخ سؤال‌های اساسی دست یافت.

و) سؤالات پاسخ بلند

۵۴	ارائه برنامه‌های متفاوت و گاه متضاد از جانب مکاتب بشری در طول تاریخ، معلول چیست؟
۵۵	انسان همچون سایر موجودات زنده یک دسته نیازهای طبیعی و غریزی دارد. توضیح دهید.

۵۶	از نیازهای برتر کشف راه درست زندگی را توضیح دهید.
۵۷	پاسخ به نیازها و سوالهای اساسی باید دو ویژگی داشته باشد. ویژگی‌های آن را بیان کنید.
۵۸	هدایت خداوند از مسیر دو ویژگی «اختیار و تفکر» می‌گذرد. چگونگی آن را بیان کنید.
۵۹	در چه صورتی انسان زیان خواهد کرد و با دست خالی به دیار آخرت خواهد شتافت؟
ز) بخش تست	
۶۰	<p>دلیل این خطاب الهی: إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ کدام است؟</p> <p>۱) به دلیل بهره‌مندی از عقل می‌تواند از دستورات الهی برای دعوت به حق و صبر سرپیچی نماید. ۲) به علت دارا بودن اختیار می‌تواند دون کنار هم قرار دادن عقل و وحی راه زندگی را انتخاب نماید. ۳) با وجود سرمایه‌های ویژه، اغلب انسان‌ها از فرصت‌های زندگی برای سعادت دنیوی بهره نمی‌گیرند. ۴) فرصت زندگی برای انسان یکباره است و عموماً از این فرصت برای یافتن پاسخ نیازها در طبیعت استفاده نمی‌کند.</p>
۶۱	<p>دستیابی به اکسیر حیات توسط انسان، وابسته به چیست و فایده حیات‌بخش جهان مادی، از جمله ما انسان‌ها کدام است؟</p> <p>۱) وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلًّا شَيْءٌ حَيٌّ - (إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحِبِّيكُمْ) ۲) وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلًّا شَيْءٌ حَيٌّ - (إِنْتَخِيَّ بِهِ بَلَدَةً مَيِّتًا) ۳) إِسْتَجِيْبُوا لِلَّهِ وَلِرَسُولِهِ - (إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحِبِّيكُمْ) ۴) إِسْتَجِيْبُوا لِلَّهِ وَلِرَسُولِهِ - (إِنْتَخِيَّ بِهِ بَلَدَةً مَيِّتًا)</p>
۶۲	<p>از دقت در آیه شریفه يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِبُوا لِلَّهِ وَلِرَسُولِهِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحِبِّيكُمْ مفهوم می‌گردد که</p> <p>۱) دین، زندگی‌بخش و مایه حیات انسان است. ۲) مخاطب دعوت خدا و رسول، فطرت الهی انسان است. ۳) مخاطب دعوت خدا و رسول، زندگان‌اند و نه مردگان. ۴) دین مظاهر حیات را ارج می‌نهد و به آن تشویق می‌کند.</p>
۶۳	<p>در آیه شریفه رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ لَنَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ... به ترتیب کدام مفاهیم به دست می‌آید؟</p> <p>۱) ارسال حجت نهان و اختیاری بودن هدایت ۲) اتمام حجت بر انسان و بهره‌مندی از حجت الهی ۳) ارسال حجت نهان و بهره‌مندی از حجت الهی ۴) اتمام حجت بر انسان و اختیاری بودن هدایت</p>
۶۴	<p>به بیان امام کاظم (ع)، انحصار ارسال رسولان (ص) بهسوی بندگان از جانب خدای متعال، تحقق ..... است و داناتر بودن آنان به فرمان الهی ..... است.</p> <p>۱) تعقل - معلول برتری معرفت ۲) ایمان - معلول برتری معرفت ۳) تعقل - علت استواری ایمان</p>
۶۵	<p>احساسات شخصی و سلیقه‌ای، به این دلیل پاسخگوی نیازهای برتر انسان نیست که</p> <p>۱) احساسات و سلایق متغیر و متبدل‌اند. ۲) هر نیازی راه پاسخگویی خاص خود را می‌طلبد. ۳) آن گونه از نیازها فراتر از احساسات و سلایق‌اند.</p>
۶۶	<p>از دقت در پیام کدام آیه «مسدود بودن راه بهانه‌گیری انسان‌های دورافتاده از راه هدایت» مفهوم می‌گردد؟</p> <p>۱) رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَنِي كُلًّا شَيْءٍ خَلَقَهُ ثُمَّ هَدَى ۲) رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَ مُنذِرِينَ لَنَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ۳) وَ قَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَدَا وَ مَا كُنَّا لِنَهْتَدِي لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ ۴) إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنْ هُنَّدَى فَلَنْفَسِهِ وَ مَنْ صَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا</p>

<p>اگر گفته شود نیازهای برتر انسان به تدریج به دل مشغولی، دغدغه و بالاخره به سؤال‌هایی تبدیل می‌شوند که تا پاسخ آن‌ها را نیابند آرام نمی‌گیرد، این عبارت بدان معنی است که ..... ۱) انسان هرگز خالی از دغدغه و اضطراب و دل مشغولی نیست. ۲) انسان محصور در نیازهای روزمره و زندگی طبیعی نیست. ۳) نیازهای زندگی و روزمره انسان متغیر و متفاوت است. ۴) انسان به دلیل انسان بودنش، نمی‌تواند به محدودها خرسند باشد.</p>	۶۷
<p>کدام نیاز از نیازهای انسان است که خود را در سؤال «چگونه زیستن» نشان می‌دهد؟ «همه‌جانبه و کاملاً درست بودن قابلیت کسب اعتماد» از ویژگی‌های ..... انسان است. ۱) کشف راه درست زندگی - سؤال‌های مطرح شده از سوی ۲) شناخت هدف زندگی - سؤال‌های مطرح شده از سوی ۳) کشف راه درست زندگی - پاسخ‌های داده شده به پرسش‌های ناگزیر ۴) شناخت هدف زندگی - پاسخ‌های داده شده به پرسش‌های ناگزیر</p>	۶۸
<p>رتبه برتر در دنیا و آخرت به بیان امام کاظم (ع) نصیب کسی است که ..... باشد و کدام نیازها مسبب دل مشغولی و دغدغه‌های انسان است؟ ۱) تقویش افزون تر - روزمره ۲) عقلش کامل تر - روزمره ۳) عقلش کامل تر - متعالی ۴) تقویش افزون تر - متعالی</p>	۶۹
<p>ویژگی‌های موجود در انسان که متناسب با هدف خلقت اوست، ..... می‌باشد و در صدر آن ویژگی‌ها، برخورداری از ..... است. لزوم توجه به «وحی» را ..... رقم می‌زند. ۱) تقرب به خداوند - تعقل و تفکر - عقل ۲) تقرب به خداوند - آزادی و اختیار - اختیار ۳) مقام خلافت الهی در زمین - تعقل و تفکر - عقل ۴) مقام خلافت الهی در زمین - آزادی و اختیار - اختیار</p>	۷۰
<p>عامل دل مشغولی و درد متعالی انسان در ..... می‌باشد و ریشه در ..... انسان دارد. ۱) طرح جدی سؤالات مربوط به عمیق‌ترین نیازهای او - نیازهای برتر ۲) ناتوانی عقل مصلح‌اندیش از پاسخ‌گویی به سؤالات او - پاسخ‌های اساسی ۳) ناتوانی عقل مصلح‌اندیش از پاسخ‌گویی به سؤالات او - نیازهای برتر ۴) طرح جدی سؤالات مربوط به عمیق‌ترین نیازهای او - پاسخ‌های اساسی</p>	۷۱

را صرف آن نماید؟» او می‌داند که اگر هدف حقیقی خود را نشناسد یا در شناخت آن دچار خطأ شود، عمر خود را از دست داده است.

۱۵- درک آینده خویش: انسان با این سؤال مهم و اساسی نیز روابه‌روست که: «آینده او چگونه است؟»؛ «ایا زندگی او با مرگ تمام می‌شود یا دفتر حیات او به شکل دیگری گشوده می‌گردد؟»، «اگر حیات به شکل دیگری ادامه می‌یابد و انسان زندگی ابدي را پس از مرگ آغاز خواهد کرد، نهوده زندگی او پس از مرگ چگونه است؟»، «زاد و توشة سفر به جهان دیگر چیست؟» و «خوبیختی وی در آن سرا در گرو انجام چه کارهایی است؟»

۱۶- کشف راه درست زندگی: راه زندگی یا «چگونه زیستن» که ارتباط دقیقی با دو نیاز قبلی دارد، دغدغه دیگر انسان‌های فکور و خردمند است. این دغدغه از آن جهت جدی است که انسان فقط یکبار به دنیا می‌آید و یکبار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند. بنابراین در این فرصت تکرارشدنی، باید از بین همه راههایی که بیش روی اوضاع، راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد تا بتواند با بهره‌مندی از سرمایه‌های خدادادی به هدف خلقت برسد. بنابراین، یکی از سؤالات اساسی انسان این است که راه درست زندگی کدام است؟ و چگونه می‌توان به آن دست یافت؟

۱۷- خداوند پاسخ به این نیازها را در عالم طبیعت آماده کرده و قدرت آگاه شدن از آن‌ها را نیز به انسان داده است.

۱۸- چون هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است و چون هر آدمی محدود است و نمی‌توان هر چیزی را تجربه کرد و راههای پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون هستند، بنابراین باید پاسخ‌ها کاملاً درست و قابل اعتماد باشند.

۱۹- یعنی طوری باشد که بنيازهای مختلف انسان به صورت هماهنگ پاسخ دهد؛ زیرا ابعاد جسمی و روحی، فردی و اجتماعی و دنیوی و اخروی وی، پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگی با هم دارند و نمی‌توان برای هر بُعدی جداگانه برای مریزی کرد.

۲۰- کسی که ۱- آگاهی کاملی از خلقت انسان، جایگاه او در نظام هستی، ابعاد دقیق و ظریف روحی و جسمی و نیز فردی و اجتماعی او داشته باشد.

۲۱- همچنین بداند که انسان‌ها، پس از مرگ چه سرنوشتی دارند و دقیقاً چه عاقبتی در انتظار آن‌هاست.

۲۲- مناسب با ویژگی‌هایی که در وجودشان قرار داده است، هدایت می‌کند.

۲۳- سبب شده شیوه هدایت او متفاوت باشد.

یکی از این ویژگی‌ها، توانایی تعقل و تفکر و ویژگی دیگر، قدرت اختیار و انتخاب است؛ انسان، ابتدا درباره هر کاری تفکر می‌کند، اگر تشخیص داد که آن کار مفید است و او را به هدفش می‌رساند، آن را انتخاب می‌کند و انجام می‌دهد.

۲۴- هدایت خداوند نیز از مسیر دو ویژگی عقل و اختیار می‌گذرد؛ یعنی خداوند برنامه هدایت انسان را که در برگیرنده پاسخ به سؤالات بنيادین است، از طریق پیامبران می‌فرستد تا انسان با تفکر در این برنامه و بی بردن به ویژگی‌ها و امتیازات آن، با اختیار خود این برنامه را انتخاب کند و در زندگی به کار بندد و به هدفی که خداوند در خلقت او قرار داده است، برسد.

الف

۱- الف: و هر چیز زنده‌ای را از آب قرار دادیم.

ب: آب مایه حیات و اساس زندگی در جهان است.

۲- الف: تا به وسیله آن (باران) سرزمین مرده را زندگی گردانیم.

ب: انسان با آب نیازهای طبیعی و جسمی اش را برطرف می‌سازد و به طور کلی آب، حیات‌بخش جهان مادی از جمله انسان‌هاست.

۳- الف: ای کسانی که ایمان آورده‌اید، دعوت خدا و پیامبر را پذیرید آنگاه که شمارا به چیزی فرامی‌خواند که به شما زندگی حقیقی می‌بخشد.

ب: اهل ایمان

ج: پذیرش دعوت خدا و پیامبر به انسان حیات معنوی می‌بخشد.

د: کشف راه درست زندگی

۴- الف: به روزگار سوگند، همان انسان در خسارت است مگر آنان که ایمان آورده و کارهای نیکی انجام داده و یکدیگر را به حق و استقامت سفارش می‌کنند.

ب: به زمان دوران تاریخ پسر سوگند خورده است؛ چون در حال گذر است و باید از آن عبرت بگیریم.

ج: از دست دادن سرمایه و جودی انسان که همان عمرش است.

د: ایمان آورند، عمل صالح انجام دهند، حق را رعایت کنند و دیگران را بهسوی حق دعوت می‌کنند، خودشان صبور هستند و دیگران را به صبر دعوت می‌کنند.

ه: کشف راه درست زندگی

۵- الف: خداوند رسولانی را فرستاد که بشارت‌دهنده و بیم‌دهنده باشند تا بعد از آمدن پیامبران برای مردم در مقابل خداوند ستاویز و دلیلی نباشد.

ب: ۱- خداوند با ارسال رسول بر انسان اتمام حجت می‌کند.

۲- اگر انسانی به دلیل داشتن اختیار نخواست راه هدایت انبیاء را پذیرید، به عهده خودش است.

۶- شناخت هدف زندگی

۷- الف: برای تعقل در پیام الهی

ب: آنان که از معرفت برتری برخوردار باشند.

ج: آنان که در تعقل و تفکر برترند.

د: آن کس که عقلش کامل‌تر است.

ب

۸- دین

۹- سبب شده است که در طول تاریخ همواره شاهد ارائه برنامه‌های متفاوت و گاه متنضاد از جانب مکاتب بشري باشيم.

۱۰- زمانی که انسان از سطح زندگی روزمره فراتر رود و در افق بالاتری بیندیشد.

۱۱- برآمده از سرمایه‌های ویژه‌ای است که خداوند به او عطا کرده است.

۱۲- پاسخ صحیح به این نیازهای اساسی، سعادت انسان را تضمین می‌کند.

۱۳- دل مشغولی و دغدغه بالاخره به سؤالاتی تبدیل می‌شوند که انسان تا پاسخ آن‌ها را نیابد، آرام نمی‌گیرد.

۱۴- شناخت هدف زندگی ۲- درک آینده خویش ۳- کشف راه درست زندگی

۱۵- شناخت هدف زندگی: انسان می‌خواهد بداند «برای چه زندگی اش می‌کند؟» و «کدام هدف است که می‌تواند با اطمینان خاطر، زندگی اش

نیازها را در عالم طبیعت آماده کرده و قدرت آگاه شدن از آن‌ها رانیز به انسان داده است. برای مثال در وقت نیاز به آب و غذا احساس تشنگی و گرسنگی می‌کند و سراغ آب و غذایی رود. هنگام سرما و گرما، از مصالح موجود در طبیعت بهره‌می‌برد و برای خود پوشان و مسکن تهیه می‌کند.

۵۶- راه زندگی یا «چگونه زیستن» که ارتباط دقیقی با دو نیاز قبلی دارد، دغدغه‌دیگر انسان‌های فکور و خردمند است. این دغدغه از آن جهت جدی است که انسان فقط یکبار به دنیا می‌آید و یکبار زندگی در دنیا را تجربه می‌کند. بنابراین در این فرصت تکرار نشدنی، باید از بین همه راه‌هایی که پیش روی اوتست، راهی را برای زندگی انتخاب کند که به آن مطمئن باشد تا بتواند با بهره‌مندی از سرمایه‌های خدادادی به هدف خلقت برسد. بنابراین، یکی از سوالات اساسی انسان این است که راه درست زندگی کدام است؟ و چگونه می‌توان به آن دست یافت؟

۵۷- کاملاً درست و قابل اعتماد باشد؛ زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است. در حالی که عمر محدود آدمی برای چنین تجربه‌ای کافی نیست، بهخصوص که راه‌های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون‌اند.

ب: همه جانبه باشد؛ به طوری که به نیازهای مختلف انسان به صورت هماهنگ پاسخ دهد؛ زیرا ابعاد جسمی و روحی، فردی و اجتماعی و دنیوی و اخروی وی، پیوند و ارتباط کامل و تنگاتنگی با هم دارند و نمی‌توان برای هر یکی جداگانه برنامه‌ریزی کرد.

۵۸- هدایت خداوند نیز از مسیر این دو ویژگی می‌گذرد؛ یعنی خداوند برنامه هدایت انسان را که در پرگیرنده پاسخ به سوالات بنیادین است، از طریق پیامبران می‌فرستد تا انسان با تفکر در این برنامه و پی بردن به ویژگی‌های امتیازات آن، با اختیار خود این برنامه را انتخاب کند و در زندگی به کار بندد و به هدفی که خداوند در خلقت او قرار داده است، برسد.

۵۹- با کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی، می‌توان به پاسخ سوال‌های اساسی دست یافت. البته انسان به علت دارا بودن اختیار می‌تواند راه‌های دیگری را نیز برگزیند؛ اما چنان که گفتہ شد، چون هر برنامه دیگری غیر از برنامه خداوند نمی‌تواند پاسخ درستی به آن نیازها بدهد، انسان زیان خواهد کرد و با دست خالی به دیار آخرت خواهد شتافت.

۲۵- عقل

۲۶- با کسب معرفت و تشخیص بایدها و نبایدها

۲۷- عقل و وحی

۲۸- با کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی می‌توان به پاسخ سوال‌های اساسی دست یافت. البته انسان به علت دارا بودن اختیار می‌تواند راه‌های دیگری را نیز برگزیند؛ اما چنان که گفتہ شد، چون هر برنامه دیگری غیر از برنامه خداوند نمی‌تواند پاسخ درستی به آن نیازها بدهد، انسان زیان خواهد کرد و با دست خالی به دیار آخرت خواهد شتافت.

۲۹- کشف راه درست زندگی

ج

۳۰- ۴

۳۱- ۱

۳۲- ۲

۳۳- ۵

د

۳۴- صحیح

۳۵- غلط (چون مکاتب بشری محدودند).

۳۶- صحیح

۳۷- غلط (نیازهای انسان علاوه بر نیازهای طبیعی نیازهای برتر نیز داریم).

۳۸- صحیح

۳۹- صحیح

۴۰- غلط (عقل به تنها نمی‌تواند یعنی عقل باید با وحی همراه باشد)

۴۱- غلط (خداوند به کمک وحی راه عذر و بهانه را به سوی انسان بسته است).

۴۲- غلط (با کنار هم قرار گرفتن عقل و وحی می‌توانیم به پاسخ سوالات بررسیم نه به وسیله احساسات شخصی و سلیقه فردی)

۴۳- صحیح

ه

۴۴- تقرب به خدا

۴۵- سطح زندگی روزمره - نیازهای مهم‌تر

۴۶- (هدف زندگی خود) یا هدف حقیقی خود

۴۷- درست - قابل اعتماد

۴۸- ویژگی‌هایی

۴۹- هدایت انسان

۵۰- عقل خود

۵۱- معرفت

۵۲- عقل

۵۳- عقل - وحی

و

۵۴- احتیاج دائمی انسان به داشتن برنامه‌ای که پاسخگوی نیازهایش باشد و سعادت او را تضمین کند، سبب شده است که در طول تاریخ همواره شاهد ارائه برنامه‌های متفاوت و گاه متضاد از جانب مکاتب بشری باشیم.

۵۵- انسان همچون سایر موجودات زنده یک دسته نیازهای طبیعی و غریزی دارد، مانند نیاز به آب، هوا، غذا و مسکن. خداوند پاسخ به این

- ۶۰-** گزینه ۲
- ۶۱-** گزینه ۴
- ۶۲-** گزینه ۱
- ۶۳-** گزینه ۴
- ۶۴-** گزینه ۱
- ۶۵-** گزینه ۳
- ۶۶-** گزینه ۲
- ۶۷-** گزینه ۲
- ۶۸-** گزینه ۳
- ۶۹-** گزینه ۳
- ۷۰-** گزینه ۱
- ۷۱-** گزینه ۱

نشر دریافت

ویرگی‌های کتاب راهنهاي دين و زندگي يازدهم

طرح سه سري آزمون جامع همسئي امتحانات نهايی پيش رو

تازه

شروع شد

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۰

۱

۲

۳

۴

۵